

101074108 LIFE21-GIE-PL-INF-ARMY

„Wspieranie użytkowników terenów wojskowych w zarządzaniu obszarami Natura 2000”

After- LIFE Conservation Plan

Beneficjent: Ministerstwo Obrony Narodowej Departament Infrastruktury

Reprezentowany przez Dyrektora Departamentu Infrastruktury

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Programu LIFE
oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Opracowanie:

Katarzyna Kępa, Agnieszka Sotoła

grudzień 2024 r.

Spis treści

1. Informacje o Projekcie	3
1.1. Dane projektu	3
1.2. Wstęp	3
1.3. Cele i założenia Projektu	4
1.4. Działania i rezultaty	4
1.4.1. Realizowane działania:	4
1.4.2. Osiągnięte rezultaty:	5
2. Analiza Sytuacji	6
2.1. Analiza SWOT	6
3. Działania After LIFE	7
3.1. Działania After LIFE dla zadań strategicznych	8
3.1.1. Zadanie T.2.1 Gromadzenie danych przyrodniczych	8
3.1.2. Zadanie T.2.2 Utworzenie i wdrożenie systemu informatycznego	9
Utrzymanie i rozwój systemu Life21 w zintegrowanym środowisku DI MON.	9
Rozbudowa systemu informatycznego Natura 2000 na terenach wojskowych	11
3.1.3. Zadania edukacyjne, promocyjne, wspieranie inicjatyw.	12
4. Plan działań After LIFE	14
4.1. Działania After LIFE	14
4.2. Koszty działań	16

1. Informacje o Projekcie

1.1. Dane projektu

Nr projektu: 101074108-LIFE21-GIE-PL-INF-ARMY

Tytuł: „Wspieranie użytkowników terenów wojskowych w zarządzaniu obszarami Natura 2000”/Supporting users of military areas in managing Natura 2000 Areas”.

Akronim: INF ARMY

1.2. Wstęp

Projekt INF ARMY rozpoczął się 1 września 2022 r. Umowa z Komisją Europejską reprezentowaną przez Agencję Wykonawczą ds. klimatu, Infrastruktury i Środowiska (CINEA) została podpisana w dniu 17 sierpnia 2022 r.. Umowa z NFOŚiGW została podpisana w dniu 18 stycznia 2023 r. Wnioskodawcą było Ministerstwo Obrony Narodowej Departament Infrastruktury, a Beneficjentem Koordynującym Projekt był Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Krakowie, który posiada doświadczenie w realizacji projektów dofinansowanych z Komisji Europejskiej. Rola Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Krakowie polegała na koordynacji i ścisłej współpracy z interesariuszami projektu oraz promocji prowadzonych działań wśród innych podmiotów.

www.inf-army.pl

Lokalizacja projektu:

Obszary Natura 2000 (116) znajdujące się na terenach wojskowych w Polsce.

Tereny Natura 2000 zlokalizowane na terenach wojskowych w Polsce, na których realizowane były działania pilotażowe w projekcie:

- PLH180013 Ostoja Góry Słonne
- PLH300001 Biedrusko
- PLC 140001 Puszcza Kampinoska
- PLH 320068 Jezioro Wicko i Modelskie Wydmy
- PLB 280014 Ostoja Poligon Orzysz
- PLB 020005 Bory Dolnośląskie
- PLH 080008 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie
- PLB 320010 Wybrzeże Trzebiatowskie
- PLH 040041 Wydmy Kotliny Toruńskiej
- PLH 120014 Pustynia Błędowska

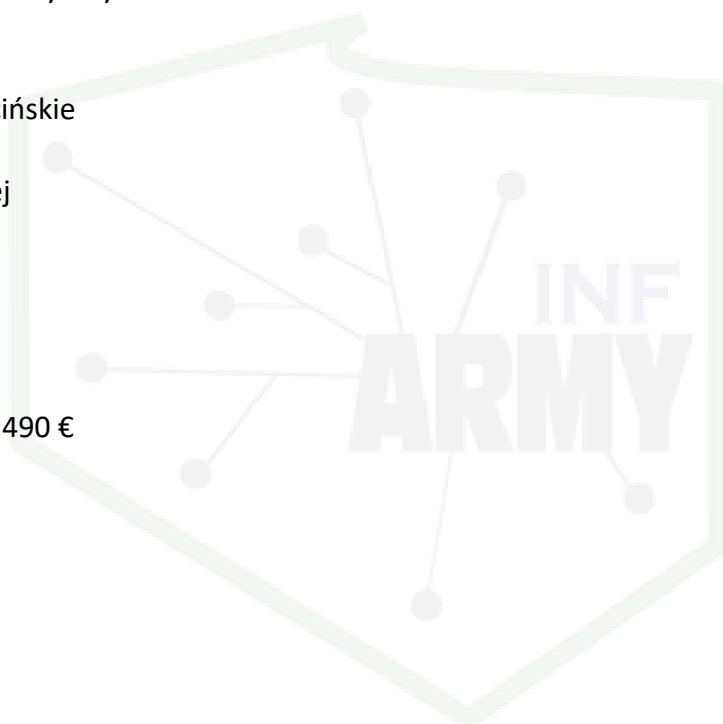
Okres realizacji projektu:

01/10/2022 – 31/12/2024

Budżet projektu: 1 426 998 €

Dofinansowanie z Komisji Europejskiej: 855 490 €

Dofinansowanie z NFOŚiGW: 571 508 €

1.3. Cele i założenia Projektu

1. Wzmocnienie potencjału kadr Rejonowych Zarządów Infrastruktury w zakresie ochrony przyrody i ochrony środowiska poprzez stworzenie stałego systemu szkoleń i konsultacji dla zarządzających obszarami Natura 2000 na terenach wojskowych.
2. Zebranie i aktualizacja danych przyrodniczych dla obszarów Natura 2000, sporządzenie map siedlisk przyrodniczych oraz monitorowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000 na 10 wybranych obszarach znajdujących się na terenach wojskowych, które w projekcie zostały wyznaczone jako pilotażowe.
3. Wsparcie systemu zarządzania obszarami Natura 2000 poprzez utworzenie i włączenie modułu dotyczącego obszarów Natura 2000 do wojskowych systemów informatycznych.
4. Zwiększenie roli wojska w realizacji działań przyrodniczych i współudziału wojska we wdrażaniu sieci Natura 2000 i ogólniej Dyrektywie UE w zakresie ochrony przyrody i ochrony środowiska w Polsce.
5. Wzmacnianie współpracy służb wojskowych i cywilnych w zakresie zarządzania obszarami Natura 2000.
6. Stworzenie trwałego partnerstwa na rzecz ochrony przyrody na terenach wojskowych na poziomie międzynarodowym, krajowym i regionalnym.

1.4. Działania i rezultaty

1.4.1. Realizowane działania:

1. Opracowanie bazy danych i narzędzi informatycznych:

- Stworzenie specjalistycznego systemu informatycznego INF ARMY, który umożliwi gromadzenie, przetwarzanie i analizę danych dotyczących obszarów Natura 2000 na terenach wojskowych.
- Ułatwienie dostępu do informacji o stanie środowiska i wymaganiach ochronnych na terenach zarządzanych przez resort obrony narodowej.

2. Mapowanie obszarów Natura 2000:

- Zidentyfikowanie kluczowych siedlisk i gatunków chronionych na wybranych 10 terenach wojskowych objętych siecią Natura 2000.
- Opracowanie szczegółowych map ekologicznych, które wspierają działania zarządcze i ochronne.

3. Szkolenia i podnoszenie świadomości:

- Organizacja warsztatów i szkoleń dla pracowników MON, użytkowników terenów wojskowych oraz innych interesariuszy.
- Promocja zrównoważonych praktyk zarządzania terenami wojskowymi w harmonii z wymogami ochrony przyrody.

4. Budowa infrastruktury wspierającej:

- Utworzenie Centrum Szkoleniowo-Informacyjnego wyposażonego w nowoczesny sprzęt multimedialny, które służy organizacji szkoleń, wideokonferencji i warsztatów.

5. Komunikacja i promocja projektu:

- Regularne publikacje, aktualizacje strony internetowej INF ARMY, prowadzenie działań promocyjnych w mediach społecznościowych.
- Przygotowanie materiałów informacyjnych i edukacyjnych, które inspirują i angażują użytkowników.

1.4.2. Osiągnięte rezultaty:

1. Stworzenie innowacyjnego systemu INF ARMY:

- Nowoczesne narzędzie wspierające zarządzanie terenami Natura 2000, zwiększające efektywność działań ochronnych i zarządczych.

2. Zwiększenie wiedzy i kompetencji użytkowników:

- Przeszkolenie kilkuset osób w zakresie korzystania z systemu, rozumienia wymogów ochrony środowiska i zarządzania obszarami Natura 2000.

3. Lepsza koordynacja działań:

- Współpraca między instytucjami wojskowymi, cywilnymi i organizacjami pozarządowymi, co przekłada się na skuteczniejsze działania ochronne.

4. Zwiększenie świadomości ekologicznej:

- Promowanie dobrych praktyk i zwiększenie zaangażowania w ochronę środowiska zarówno wśród pracowników MON, jak i społeczności lokalnych.

5. Trwała infrastruktura wspierająca:

- Centrum Szkoleniowo-Informacyjne jako kluczowy element wspierający długoterminowe działania edukacyjne i informacyjne.

6. Podstawy dla przyszłych działań After LIFE:

- Przygotowanie planu After LIFE, który zapewni trwałość rezultatów projektu i dalsze wsparcie dla zarządzania terenami Natura 2000 na terenach wojskowych.

Projekt INF ARMY jest istotnym krokiem w kierunku zrównoważonego zarządzania środowiskiem na terenach wojskowych, a jego rezultaty mają znaczący wpływ na ochronę przyrody i efektywne wykorzystanie zasobów.

2. Analiza Sytuacji

2.1. Analiza SWOT

Poniższa tabela prezentuje wyniki analizy SWOT po wdrożeniu projektu INF ARMY.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">● Zaawansowane narzędzie informatyczne: Stworzenie i wdrożenie kompleksowego systemu umożliwiającego gromadzenie, przetwarzanie i analizowanie danych dotyczących obszarów Natura 2000 na terenach wojskowych.● Zwiększona efektywność zarządzania: System pozwala na szybki dostęp do danych, co ułatwia podejmowanie decyzji dotyczących działań ochronnych i zarządczych.● Wsparcie dla wielu interesariuszy: Portal zapewnia intuicyjny interfejs użytkownika, skierowany do przedstawicieli resortu obrony, instytucji cywilnych, naukowców i organizacji pozarządowych.● Promocja ochrony środowiska: Projekt wzmacnia zaangażowanie Ministerstwa Obrony Narodowej w ochronę przyrody i zrównoważone zarządzanie zasobami na terenach wojskowych.● Trwała infrastruktura szkoleniowo-informacyjna: Centrum Szkoleniowo-Informacyjne wspiera użytkowników systemu i umożliwia organizację szkoleń oraz warsztatów.● Międzynarodowy potencjał: Publikacje w języku polskim i angielskim oraz współpraca z instytucjami zagranicznymi zwiększają widoczność projektu na arenie międzynarodowej.	<ul style="list-style-type: none">● Ograniczony zasięg początkowy: Projekt skupia się na 10 obszarach Natura 2000, co może być postrzegane jako niewystarczające w skali krajowej.● Zależność od technologii: Funkcjonowanie systemu jest w dużym stopniu uzależnione od stabilności infrastruktury IT i jej utrzymania.● Potrzeba stałego wsparcia: Konieczność ciągłego szkolenia użytkowników i aktualizacji systemu może generować dodatkowe koszty.● Kompleksowość systemu: Dla nowych użytkowników interfejs może być trudny do opanowania bez odpowiedniego przeszkolenia.● Ograniczona świadomość wśród lokalnych interesariuszy: Brak szerokiej kampanii informacyjnej może ograniczyć wykorzystanie systemu przez mniejsze organizacje i społeczności lokalne.

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ● Rozszerzenie na inne obszary Natura 2000: Możliwość zastosowania systemu na kolejnych terenach wojskowych i poza nimi. ● Dalsze wsparcie finansowe: Uzyskanie funduszy z europejskich programów środowiskowych lub krajowych źródeł finansowania na rozwój systemu. ● Integracja z innymi systemami IT: Możliwość połączenia z innymi bazami danych i narzędziami analitycznymi w celu zwiększenia funkcjonalności. <ul style="list-style-type: none"> ● Edukacja i współpraca: Szkolenia i warsztaty mogą podnieść poziom wiedzy na temat ochrony środowiska wśród personelu wojskowego i cywilnego. ● Międzynarodowa wymiana doświadczeń: Projekt może stać się wzorem dla innych krajów, co stworzy szansę na współpracę międzynarodową i wymianę najlepszych praktyk. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Ryzyko cyberataków: System oparty na infrastrukturze IT może być celem działań hakerskich. ● Zmienność przepisów prawnych: Ewentualne zmiany w regulacjach dotyczących ochrony przyrody i obszarów Natura 2000 mogą wymagać dostosowania systemu. ● Brak wystarczającego finansowania: Utrzymanie i rozwój systemu mogą być zagrożone w przypadku ograniczenia środków finansowych. ● Opór organizacyjny: Część interesariuszy może być niechętna do korzystania z nowego systemu z powodu przyzwyczajenia do wcześniejszych metod pracy. ● Zanik zainteresowania: Po zakończeniu projektu może wystąpić zmniejszone zaangażowanie w jego kontynuację i rozwój.

Podsumowanie:

Projekt INF ARMY po wdrożeniu wnosi istotną wartość w zarządzaniu obszarami Natura 2000 na terenach wojskowych, podnosząc poziom ochrony przyrody i wspierając procesy decyzyjne. Kluczowe wyzwania obejmują zapewnienie trwałości systemu, jego dalszy rozwój oraz odpowiednie finansowanie. Wykorzystanie szans i zminimalizowanie zagrożeń pozwoli na maksymalne wykorzystanie potencjału tego innowacyjnego narzędzia.

3. Działania After LIFE

Działania realizowane w ramach Planu After-LIFE dla projektu LIFE21-GIE-PL-INF-ARMY wynikają z potrzeby zapewnienia trwałości osiągniętych rezultatów oraz kontynuacji wdrożonych rozwiązań po zakończeniu projektu. Są one kluczowym elementem strategii ochrony przyrody na terenach wojskowych objętych siecią Natura 2000.

Plan After-LIFE koncentruje się na utrzymaniu i rozwijaniu rezultatów projektu poprzez:

- **Utrzymanie i monitorowanie infrastruktury oraz narzędzi opracowanych w ramach projektu**, takich jak system informatyczny INF ARMY i Centrum Szkoleniowo-Informacyjne.
- **Rozpowszechnianie wypracowanych rozwiązań**, w tym ich replikowanie na innych terenach wojskowych i w instytucjach zarządzających obszarami Natura 2000.
- **Kontynuację działań edukacyjno-promocyjnych**, które zwiększają świadomość ekologiczną oraz propagują dobre praktyki zarządzania terenami wojskowymi.

3.1. Działania After LIFE dla zadań strategicznych

3.1.1. Zadanie T.2.1 Gromadzenie danych przyrodniczych

Celem działań w okresie After LIFE jest replikacja wypracowanego w projekcie schematu działań związanych z gromadzeniem danych przyrodniczych dla obszarów Natura 2000 na terenach wojskowych. Działania mają na celu rozszerzenie zakresu inwentaryzacji i monitoringu przyrodniczego na pozostałe obszary Natura 2000 zarządzane przez wojsko, zapewniając zbieranie informacji o obszarach zgodnie z założeniami projektu.

Zakres działań:

Replikacja schematu działań:

- Przekazanie opracowanych w ramach projektu wzorów dokumentacji, umów oraz procedur do Zarządców (RZI/SZI/WZI).
- Opracowanie instrukcji dotyczących realizacji zadań na podstawie doświadczeń zrealizowanego projektu.

Realizacja działań w nowych lokalizacjach:

- Gromadzenie danych przyrodniczych na pozostałych obszarach Natura 2000 znajdujących się na terenach wojskowych, które nie były objęte działaniami projektowymi.
- Wykorzystanie standardów GIS oraz metodologii monitoringu wypracowanych w projekcie.

Koordinacja działań:

- Zarządy Infrastruktury będą odpowiedzialne za planowanie i realizację działań w swoich rejonach odpowiedzialności.
- Regularna wymiana doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy RZI/SZI/WZI.
- Instrukcje, wzory dokumentów przydatne do replikacji zadania zostaną przekazane Zarządcom wraz z opracowanym Planem wykorzystania rezultatów.

Wsparcie merytoryczne i nadzór:

- Centralny nadzór oraz wsparcie merytoryczne ze strony DI MON w zakresie monitoringu przyrodniczego i ochrony obszarów Natura 2000 – Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Krakowie.

Okres realizacji:

Działania będą realizowane w okresie 5 lat od zakończenia projektu.

Podmioty odpowiedzialne:

- Koordynacja centralna: Departament Infrastruktury Ministerstwa Obrony Narodowej.
- Zapewnienie środków finansowych na realizację zadań: Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych.
- Realizacja działań lokalnych: Zarządy Infrastruktury (RZI, SZI, WZI).

Szacunkowe koszty i źródła finansowania:

- Koszty realizacji działań w poszczególnych rejonach RZI będą zależne od liczby i specyfiki obszarów Natura 2000.
- Źródła finansowania: środki własne RZI, możliwe dofinansowanie z krajowych i unijnych funduszy środowiskowych.

Efekty i znaczenie działań:

- Rozszerzenie zakresu monitoringu przyrodniczego na nowe obszary Natura 2000.
- Standaryzacja i podniesienie jakości danych przyrodniczych dla terenów wojskowych.
- Zwiększenie efektywności działań ochronnych dzięki jednolitemu schematowi realizacji i monitorowania.
- Wsparcie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej oraz realizacji celów strategicznych MON w zakresie ochrony środowiska.

Działania After LIFE przyczynią się do dalszego rozwoju i utrzymania efektów projektu, zapewniając trwałość rezultatów oraz możliwość ich adaptacji do przyszłych wyzwań.

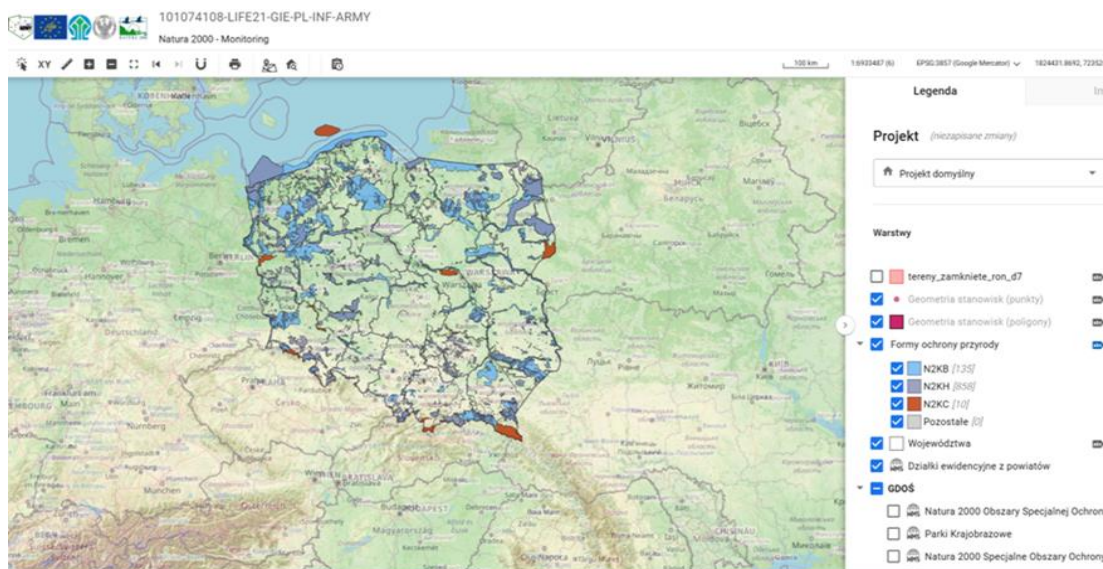
3.1.2. Zadanie T.2.2 Utworzenie i wdrożenie systemu informatycznego

Utrzymanie i rozwój systemu Life21 w zintegrowanym środowisku DI MON.

System Life21 zostanie zmigrowany do chmury i zintegrowany z ekosystemem informatycznym DI MON, koegzystując konsystentnie w tym środowisku z systemem SIP RON oraz przyszłą platformą

e-infrastrukturaMON. Choć są to odrębne systemy, bazują na przemyślanej, spójnej i zgodnej technologii, co pozwala na ich efektywną współpracę w ramach wspólnego chmurowego

środowiska operacyjnego. Wykorzystanie jednolitych fundamentów technologicznych, takich jak Kubernetes, CloudNativePG oraz GIS.Box, gwarantuje pełną zgodność architektoniczną i ułatwia integrację.

Migracja Life21 będzie przebiegała w następujących etapach:

- Analiza przedwdrożeniowa: Identyfikacja kluczowych komponentów systemu, takich jak aplikacje, bazy danych i interfejsy komunikacyjne oraz opracowanie szczegółowego planu migracji z uwzględnieniem ryzyk, zasobów oraz harmonogramu.
- Przygotowanie środowiska chmurowego: Dedykacja zasobów w klastrze Kubernetes z uwzględnieniem wymagań CloudNativePG oraz GIS.Box oraz przygotowanie środowisk testowych i produkcyjnych z mechanizmami redundancji i skalowania.
- Migracja danych i aplikacji: Eksport danych przestrzennych i opisowych, walidacja integralności oraz ich transfer do CloudNativePG z rozszerzeniem PostGIS oraz dostosowanie aplikacji do pracy w Kubernetes, w tym konteneryzacja mikrouslug.
- Integracja z ekosystemem DI MON: Konfiguracja mechanizmów wymiany danych między systemami Life21, SIP RON i e-InfrastrukturaMON za pomocą API RESTful oraz usług WMS/WMTS i testy funkcjonalne i integracyjne w środowisku produkcyjnym.
- Wdrożenie i optymalizacja: Wdrożenie systemu Life21 w środowisku chmurowym oraz monitorowanie wydajności i optymalizacja zasobów w czasie rzeczywistym.
- Bieżące utrzymanie i rozwój: Zespół DevSecOps DI MON będzie odpowiadał za wdrażanie nowych funkcjonalności, monitorowanie wydajności oraz utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa systemu.

System Life21 zachowa swoją odrębność funkcjonalną, jednocześnie współpracując z innymi systemami w ramach spójnej architektury technologicznej. Zapewniona zostanie interoperacyjność

oraz efektywność wymiany danych. Migracja do chmury zapewni trwałość systemu, możliwość jego dalszego rozwoju oraz modernizacji w odpowiedzi na zmieniające się wymagania operacyjne. Kubernetes oraz podejście DevSecOps zapewnią dynamiczne skalowanie systemu i wysoką ochronę danych. Wspólne zasoby infrastrukturalne oraz zunifikowane potoki CI/CD

zmniejszą koszty operacyjne i zwiększą efektywność zarządzania. Life21, dzięki zaawansowanym funkcjom GIS, wesprze działania związane z zarządzaniem obszarami Natura 2000, w tym ich ochroną i planowaniem działań środowiskowych. System Life21, jako odrębny, ale technologicznie spójny z innymi elementami ekosystemu DI MON, stanie się jego integralną częścią, korzystając z wspólnej infrastruktury technologicznej i operacyjnej. Dzięki migracji do chmury i integracji z SIP RON, Life21 zyska trwałość, elastyczność i efektywność operacyjną. Proces ten będzie realizowany przez zespół DevSecOps DI MON.

Dalsze utrzymanie i rozwój systemu są precyzyjnie zaplanowane, co zapewnia jego stabilność oraz zdolność do adaptacji w odpowiedzi na przyszłe wyzwania operacyjne i technologiczne. Integracja w jednolitym środowisku technologicznym umożliwi bardziej efektywne zarządzanie infrastrukturą wojskową oraz ochroną środowiska, wspierając strategiczne cele resortu obrony narodowej.

Rozbudowa systemu informatycznego Natura 2000 na terenach wojskowych.

Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Krakowie, jako współbeneficjent projektu pn. „**System zarządzania i monitoringu obszarów natura 2000 w lasach państwowych oraz na terenach wojskowych**” wraz z Lasami Państwowymi i Instytutem Badawczym Leśnictwa złożył wniosek w ramach programu FEnIKS 2021 – 2027, Działanie FENX.01.05. Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury, Typ FENX.01.05.4 Rozwój zdolności i usprawnianie zarządzania obszarami chronionymi. Teledetekcja oraz rozwój infrastruktury geoinformacyjnej oraz cyfryzacja zasobów, nabór nr FENX.01.05-IW.01-002/24. Wniosek zakłada wykorzystanie środków zewnętrznych na rozbudowę istniejącej infrastruktury cyfrowej oraz dodanie nowych funkcjonalności, które usprawnią zarządzanie obszarami Natura 2000 na terenach wojskowych.

Zakres planowanych działań – nowe funkcjonalności

- Rozbudowa narzędzi do analizy danych przyrodniczych.
- Automatyzacja raportowania na potrzeby monitoringu i oceny efektywności działań ochronnych.

Okres realizacji:

- Działania zostaną podjęte w ramach realizacji projektu FEnIKS, którego harmonogram obejmuje lata 2025–2027.

Kwota dofinansowania:

- 760 240,00 zł z czego kwota 291540,00 zł przeznaczona na rozbudowę systemu powstałego w ramach projektu INF-ARMY.

Źródło finansowania:

- Planowane prace będą realizowane ze środków zewnętrznych, pozyskanych w ramach programu FEnIKS, co pozwoli na dalsze rozwijanie systemu bez obciążania budżetu własnego.

Znaczenie dla Planów After LIFE:

Rozbudowa systemu informatycznego jest kluczowym elementem zapewniającym trwałość rezultatów projektu LIFE21-GIE-PL-INF-ARMY. Umożliwi to dalsze efektywne zarządzanie obszarami Natura 2000 na terenach wojskowych oraz integrację z innymi systemami ochrony środowiska na poziomie krajowym i międzynarodowym. Dzięki nowym funkcjonalnościom system stanie się jeszcze bardziej użytecznym narzędziem wspierającym realizację działań After LIFE i współpracę międzyinstytucjonalną.

3.1.3. Zadania edukacyjne, promocyjne, wspieranie inicjatyw.

Działalność edukacyjna i promocyjna

W ramach działań After LIFE planowane jest kontynuowanie działalności edukacyjnej, promocyjnej oraz dydaktycznej, mającej na celu zwiększanie świadomości ekologicznej oraz propagowanie wiedzy z zakresu ochrony przyrody i środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem terenów wojskowych objętych siecią Natura 2000.

Centrum Szkoleniowo-Informacyjne

Kluczową rolę w realizacji tych działań odegra utworzone w trakcie projektu Centrum Szkoleniowo-Informacyjne, które będzie miejscem:

- organizacji warsztatów i szkoleń dla pracowników resortu obrony narodowej,
- promowania najlepszych praktyk w zakresie zarządzania obszarami Natura 2000 oraz ochrony bioróżnorodności.

Planowane działania edukacyjne i promocyjne:

Warsztaty i szkolenia

- Prowadzenie szkoleń dotyczących zarządzania obszarami Natura 2000.

Materiały edukacyjne i promocyjne

- Rozpowszechnianie materiałów promocyjnych zakupionych w ramach projektu.
- Dystrybucja książek i Raportu Laika opracowanych w trakcie projektu.

Wspieranie inicjatyw

- Udział w wydarzeniach organizowanych przez instytucje wojskowe w celu rozpowszechniania doświadczeń i rezultatów projektu.

- Udział w konferencjach organizowanych przez inne projekty Life lub organizacje związane z ochroną przyrody.

Promocja w mediach

- Aktywne prowadzenie działań promocyjnych w mediach społecznościowych.
- Udostępnianie materiałów multimedialnych i informacji o postępach działań After LIFE na stronie internetowej projektu.

Znaczenie działań edukacyjnych

Działania te mają na celu nie tylko utrwalenie efektów projektu, ale również rozwój świadomości ekologicznej w społeczeństwie. Rozpowszechnianie materiałów promocyjnych oraz książek stworzonych w trakcie projektu umożliwi dotarcie do szerokiego grona odbiorców i ułatwi zrozumienie roli wojska w ochronie przyrody. Centrum Szkoleniowo-Informacyjne będzie pełnić funkcję trwałego ośrodka wiedzy i inspiracji dla przyszłych działań na rzecz ochrony obszarów Natura 2000.

Wspieranie innych projektów LIFE

W ramach działań After LIFE planowane jest aktywne wspieranie innych projektów realizowanych zwłaszcza w ramach programu LIFE np. w obszarze promocji projektu, funduszu LIFE, sieci ekologicznej Natura 2000 oraz pozyskiwania dodatkowych środków na ochronę czynną i działalność edukacyjną.

Zadanie realizowane będzie poprzez:

- Udostępnianie materiałów promocyjnych opracowanych w projekcie, takich jak książki czy gadżety reklamowe w celu wspierania działań informacyjnych innych projektów.
- Udział w organizowanych wydarzeniach, konferencjach i warsztatach w ramach współpracy z innymi instytucjami.
- Promocja osiągnięć projektu LIFE oraz podkreślanie znaczenia sieci Natura 2000.
- Wymiana doświadczeń i dobrych praktyk poprzez organizację spotkań i konsultacji z innymi zespołami projektowymi w celu wymiany wiedzy na temat zarządzania projektami LIFE, szczególnie w obszarze ochrony przyrody i edukacji ekologicznej.
- Udział w platformach networkingowych programu LIFE, takich jak warsztaty tematyczne czy międzynarodowe konferencje, w celu prezentacji wyników projektu i nawiązywania współpracy.
- Pozyskiwanie dodatkowych środków
- Wsparcie innych projektów w aplikowaniu o fundusze unijne i krajowe na działania związane z ochroną przyrody i edukacją.
- Opracowanie wspólnych wniosków projektowych, które pozwolą na rozszerzenie zakresu działań ochronnych oraz edukacyjnych.
- Tworzenie materiałów edukacyjnych np. w formie prezentacji na temat programu LIFE i Natura 2000, które mogą być wykorzystywane przez inne zespoły projektowe.

Znaczenie współpracy

Działania te mają na celu zwiększenie synergii między projektami LIFE, wzmacnianie ich wpływu na ochronę przyrody oraz budowanie pozytywnego wizerunku programu w Polsce i za granicą. Współpraca pozwoli na efektywniejsze wykorzystanie dostępnych zasobów, wzmocni sieć wsparcia dla projektów LIFE oraz przyczyni się do skuteczniejszej ochrony bioróżnorodności w ramach sieci Natura 2000.

4. Plan działań After LIFE

4.1. Działania After LIFE

Plan działań ma zapewnić trwałość i skuteczność realizacji celów projektu oraz dalszą ochronę obszarów Natura 2000 na terenach wojskowych.

Działanie	Zakres	Okres realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowy koszt (zł)	Źródło finansowania
T.1.1 Zarządzanie projektem	Zadanie zostało w pełni zrealizowane w ramach projektu, nie ma potrzeby kontynuacji.				
T.1.2 Powołanie Komitetu Sterującego	Zadanie zostało w pełni zrealizowane w ramach projektu, nie ma potrzeby kontynuacji.				
T.1.3 Tworzenie sieci z innymi projektami	Współpraca z projektami krajowymi i międzynarodowymi w dziedzinie ochrony przyrody	2025–2029	DI MON RZI w Krakowie Kierownik SOŚ	10 000,00 zł/rok	Środki MON
T.1.4 Audyt zewnętrzny	Zadanie zostało w pełni zrealizowane w ramach projektu, nie ma potrzeby kontynuacji.				
T.1.5 Utworzenie biura projektu	Zadanie zostało w pełni zrealizowane w ramach projektu, nie ma potrzeby kontynuacji.				
T.2.1 Gromadzenie danych przyrodniczych	Monitoring siedlisk i gatunków Natura 2000	2025–2029	DI MON IWsp SZ RZI,SZI,WZI	3 400 000,00 zł /rok	Fundusze krajowe, środki MON
T.2.2 Utworzenie i wdrożenie systemu informatycznego	Aktualizacje i utrzymanie systemu Natura	2025–2029	DI MON RZI,SZI,WZI	2025-2027 środki z projektu Feniks	Fundusze UE, środki MON, środki krajowe

	2000 na terenach wojskowych			300 000,00 zł RZI w Krakowie 2027-2029 - środki własne MON	
T.2.3 Organizacja szkoleń i warsztatów	Kontynuacja działań edukacyjnych	2025– 2029	RZI w Krakowie Kierownik SOŚ	10 000,00 zł/rok	Fundusze zewnętrzne, środki MON
T.2.4 Opracowanie poradnika	Zadanie zostało w pełni zrealizowane w ramach projektu, nie ma potrzeby kontynuacji.				
T.2.5 Utworzenie Centrum Szkoleniowo- Informacyjnego	Zadanie zostało w pełni zrealizowane w ramach projektu, nie ma potrzeby kontynuacji.				
T.2.6 Ocena wpływu społeczno- gospodarczego	Zadanie zostało w pełni zrealizowane w ramach projektu, nie ma potrzeby kontynuacji.				
T.3.1 Utworzenie i utrzymanie strony internetowej	Aktualizacja i utrzymanie strony internetowej projektu	2025– 2029	DI MON RZI w Krakowie Kierownik SOŚ 35 WOG	5 000,00 zł/rok	Środki MON
T.3.2 Organizacja konferencji	Zadanie zostało w pełni zrealizowane w ramach projektu, nie ma potrzeby kontynuacji.				
T.3.3 Rozpowszechnianie informacji o projekcie w mediach i prasie	Zadanie zostało w pełni zrealizowane w ramach projektu, nie ma potrzeby kontynuacji.				
T.3.4 Raport Laika	Zadanie zostało w pełni zrealizowane w ramach projektu, nie ma potrzeby kontynuacji.				
T.3.5 Tablice informacyjne	Zadanie zostało w pełni zrealizowane w ramach projektu, nie ma potrzeby kontynuacji.				
T.4.1 Plan Wykorzystania rezultatów	Implementacja planu replikacji i wykorzystania rezultatów	2025– 2029	MON RZI,SZI,WZI	-	-
T.4.2 Plan After Life	Zadanie zostało w pełni zrealizowane w ramach projektu, nie ma potrzeby				

	kontynuacji.				
T.5.1 Raportowanie wskaźników KPI	Regularne raportowanie wskaźników efektywności działań	2025–2029	MON RZI w Krakowie Kierownik SOŚ	-	-

Słownik:

DI MON - Departament Infrastruktury Ministerstwa Obrony Narodowej

IWsp SZ – Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych

RZI – Rejonowe Zarządy Infrastruktury

SZI – Stołeczny Zarząd Infrastruktury

WZI – Wojskowy Zarząd Infrastruktury

SOŚ – Sekcja Ochrony Środowiska

35 WOG – 35 Wojskowy Oddział Gospodarczy

4.2. Koszty działań

Koszty realizacji działań mających na celu utrzymanie trwałości efektów projektu są trudne do dokładnego oszacowania, głównie z powodu zmiennych czynników ekonomicznych, takich jak inflacja, zmiany cen usług oraz kosztów pracy. Niemniej jednak przygotowano wstępne szacunki dotyczące wydatków w perspektywie 5-letniej, które mogą służyć jako punkt odniesienia dla dalszego planowania budżetu.

Regularne aktualizowanie budżetu oraz poszukiwanie dodatkowych źródeł finansowania będą kluczowe dla skutecznego zarządzania kosztami działań i utrzymania trwałości efektów projektu.

Opracowali: Katarzyna Kępa, Agnieszka Sotoła